

2013-14

ÇALIŞMA DÖNEMİ

RAPORU

Kadın Sağlığı Eğitim Programı

KADIN SAĞLIĞI
EĞİTİM PROGRAMI
(KSEP)

 TAPV
Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı

KADIN SAĞLIĞI EĞİTİM PROGRAMI

2013-14 ÇALIŞMA DÖNEMİ RAPORU

1. KSEP Uygulamaları

İller düzeyinde

- Eğitimci ve grup sayısı
- Eğitimlere katılan kadınların bulguları
- İzlem ve süpervizyon çalışmaları
- KSEP kısa uygulamalar

2. KSEP Eğitimleri

- Eğitici Eğitimleri
- Eğitim Materyalleri

3. KSEP Değerlendirme toplantıları

- Değerlendirme toplantısı
- Eğitici toplantıları
- Yönetici toplantıları
- 8 Mart 2014 etkinliği

4. İletişim

- Bülten
- Yahoo grup
- Facebook sayfası
- Basında KSEP

1. KSEP Uygulamaları

KSEP Eylül 2013 – Haziran 2014 tarihleri arasında 13 ilde, 42 kurum işbirliği ile, 52 eğitici tarafından uygulanmıştır. Bu tarihler arasında 85 grup açılmış, 1453 kadın katılım belgesi almıştır.

KSEP uygulamaları Eylül-Haziran çalışma döneminde geçmiş dönemlere kıyasla daha az sayıda gerçekleşti. KSEP eğiticileri ile işbirliği yaptığımız kurumların ifadelerine ve gözlemlerimize göre; bunda yerel seçim çalışmaları kapsamında eğiticilerin başka işler için görevlendirilmeleri etkili oldu.

Alandan gelen talep üzerine, daha fazla kadının kadın sağlığı bilgilerine ulaşmasını sağlamak, kadınların koruyucu sağlık davranışları konusunda kendi hayatlarında rol almalarını sağlamak, koruyucu sağlık konusunda farkındalıklarını yükseltmek, KSEP'e katılımlarını artırmak, yerel yönetim ve STK'ların kadın sağlığı konusunda daha fazla rol almalarını sağlamak amacıyla KSEP seminer paketi hazırlanmaya başlandı.

Öngörülen konularda her başlık için görsel sunum ve bilgi notu hazırlanmaktadır. Ekim 2014'te sonra kurumların ve eğitmenlerimizin kullanımına sunulacaktır.

KSEP 10. Eğitici Eğitimi, 09-13 Eylül 2013 ve 07-11 Ekim 2013 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleşti.

2013 yılı değerlendirme toplantısı 2-5 Eylül 2013 tarihleri arasında İstanbul'da 34 eğiticinin katılımı ile gerçekleşti. Kadın sağlığına bütünsel yaklaşımı, kadınların sık karşılaştıkları sağlık sorunlarını ve üreme hak ihlallerini tartıştığımız toplantıyı boğaz turu ile tamamladık.

8 Mart'ta Sarıyer Belediyesi ev sahipliğinde İstanbul KSEP kadınları ile bir araya geldik.

Nisan ayında İstanbul, İzmir ve Diyarbakır'da yaptığımız paylaşım toplantıları ile grup açma süreçlerini ve kurumlardaki yönetici değişikliklerini konuştuk.

KSEP GRUPLARI Eylül 2013- Haziran 2014			
	Grup Açan Eğitmen Sayısı	Açılan Grup Sayısı	Kadın Sayısı
İSTANBUL	12	30	456
İZMİR	16	17	210
DİYARBAKIR	7	12	168
ŞANLIURFA	1	1	18
MARDİN	4	5	100
VAN	3	2	24
NEVŞEHİR	-	-	-
MERSİN	1	2	40
BURHANİYE	-	-	-
AĞRI	1	2	23
GAZİANTEP	1	2	42
BATMAN	1	2	40
ADİYAMAN	-	-	-
KİLİS	3	7	140
ŞIRNAK	2	4	120
SİİRT	1	1	17
ESKİŞEHİR	2	2	55
AYDIN	-	-	-
TOPLAM	54	89	1453

Eğitime katılan kadınlar hakkında bilgi

2013-14 eğitim döneminde KSEP uygulanan kadınların özeliklerinin tanımlanması için rastlantısal örneklem yöntemi ile (ulaşılan kadınların %50’si) 504 kadına tanılama formu dolduruldu.

Tanılama formu SPSS 11 ile değerlendirildi. Bulgular aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1. Doğurgan ağ Kadınların Demografik Bilgileri

N:504		n	%
Yaş	<20 yaş	85	16,6
	20-29 yaş	149	29,5
	30-39 yaş	146	28,9
	40-49 yaş	104	20,6
	>49 yaş	20	3,9
Eğitim	Okur-yazar değil	52	10,3
	Okur-yazar	42	8,3
	İlk ğretim	188	37,3
	Lise	146	28,9
	Üniversite	76	15,07
Medeni hal	Evli	316	62,6
	Bekar	188	37,3
Evlilik yaşı n:316	<20 yaş	163	51,5
	20-29 yaş	146	46,2
	30-39 yaş	7	2,2
	>40 yaş	0	
Aile tipi	çekirdek aile	386	76,5
	Geniş aile	118	23,4
Sağlık güvencesi	Var	401	79,5
	Yok	103	20,4

Tablo 2. Doğurgan ağ Kadınların Obstetrik Bilgileri

(N=295)			
İlk doğum yaşı n:295	<20 yaş	87	29,4
	20-29 yaş	194	65,7
	30-39 yaş	14	4,7
	>40 yaş	0	
Gebelik Sayısı n:309	1-2 gebelik	135	43,6
	3-4 gebelik	112	36,2
	>4 gebelik	62	20
Doğum Sayısı n: 295	1-2 doğum	176	59,6
	3-4 doğum	92	31,1
	>4 doğum	27	5,3

Kadınların %29,5’i 20-29 yaş aralığında; %62,6’sının evli olduğu, evli olanların %51,5’inin 20 yaşın altında evlendiği; %37,3’ünün ilkokul mezunu olduğu; %79,5’inin sağlık güvencesine sahip olduğu; %61,3’ünün gebelik yaşadığı ve %29,4’ünün 20 yaşın altında ilk doğumlarını yaptığı belirlenmiştir.

İzlem Sonuçları

2013-14 tarihleri arasında Diyarbakır, Şırnak, Batman, İstanbul, İzmir, Eskişehir, Van, Gaziantep ve Kilis illerinde 14 süpervizyon çalışması yapıldı.

İzlem çalışmaları tamamlanan eğitimcilerle kendi ihtiyaçları/talepleri doğrultusunda süpervizyon desteği, bilgi notu paylaşımı, eğitim danışmanlığı verilmekte, başka kurum ve eğitimlere yönlendirilmektedir.

Süpervizyon ziyaretlerinden; kadınların eğitime karşı ve öğrendikleri bilgilerin paylaşımı için istekli oldukları, eğitimcilerin grup uygulamaları arttıkça eğitimlik becerilerinin de arttığı görüldü. Eğitimden önce kadınların ifadeleri:

Bildiğimiz çoğu şey yanlışmış.

Cinsellik konusunda biz de isteklerimizi söyleyebilirmişiz.

İstemediğimiz ilişkilere hayır diyebilirmişiz.

Erken yaşta evliliklerde şikayet etme hakkımız varmış.

Kendimizi ve bedenimizi tanıdıktan sonra daha çok kendimize güveniyoruz.

Burada ayıp sandığımız konuları konuşuyoruz, daha çok konuşmam gerektiğini düşünüyorum.

Keşke bunlar erkeklere de anlatılsa da bize kötü davranmasalar.

Kilis KSEP eğitimcilerinden Feride Özdağ Suriyeli vatandaşların yaşadığı Elbeyliği Konteynır Kentte 4 KSEP grubu yürütüyor. Kilis Elbeyli Konteyner Kent Müdürü Orhan Çakmak kolaylaştırıcılığında kadınlara KSEP uygulanıyor. Feride Özdağ'ın tercüman eşliğinde yaptığı eğitime süpervizyon ziyareti yapıldı. Süpervizyonda Suriyeli kadınların en az 7-9 çocuk sahibi oldukları, doğurmanın onlar için yaşamlarını sürdürme biçimleri olduğu görüldü. Kadınlar doğurdıkları için kocaları tarafından kabul gördüklerini ifade ettiler. Yöntem kullanımına 7-9 çocuktan sonra sıcak bakıyorlar. Kadının görevinin çocuk doğurmak ve kocasını memnun etmek olduğunu ifade ettiler. Ayrıca 4 kadınla evliliği normalleştirmişler ve savunuyorlardı. Konteynır kent içinde kadınlara kısıtlı hastane hizmeti verilmektedir. KSEP ile kadınların koruyucu sağlık davranışlarını hayatlarına geçirmeleri beklenmektedir. Güvenli Annelik oturumu süpervizyon sırasında izlendi. Tercümanla eğitim sürmesine rağmen kadınlar rahatlıkla soru sorup, deneyim paylaşabiliyorlardı.

KSEP Seminerleri

Kadın Sağlığı Eğitim Programında işbirliği yapılan kurum/ kuruluşlar ve KSEP eğitimcilerinden gelen talepler doğrultusunda kadın sağlığı konularında kadınlara yönelik seminer programı hazırlanmaya başlanmıştır. Seminer programı KSEP eğitimlerine katılmayan kadınlara yönelik hazırlanacaktır.

Amaç;

- kadınların bu bilgilere ulaşmalarını sağlamak,
- kadınların koruyucu sağlık davranışları konusunda kendi hayatlarında rol almalarını sağlamak,
- koruyucu sağlık konusunda farkındalıklarını yükseltmek,
- KSEP'e katılımlarını artırmak,
- Yerel yönetim ve STK'ların kadın sağlığı konusunda daha fazla rol almalarını sağlamaktır.

KSEP Seminerlerinde yer alması öngörülen konu başlıkları:

- Üreme organları ve gebelik
- Temizlik, beslenme
- Güvenli annelik
- Üreme sağlığını koruyucu davranışlar
- Ergenlik dönemi ve ergene yaklaşım
- Doğurganlığı düzenleyen yöntemler

Öngörülen konularda her başlık için görsel sunum ve bilgi notu hazırlanmaktadır. Yine her başlık için katılımcılara yönelik broşürler de geliştirilerek seminer paketinde yer alacaktır. Tüm eğitim

materyalleri KSEP eğitmenlerinden de görüş alınarak hazırlanacak, geliştirilecek taslaklar TAPV Bilimsel Danışma Komitesi tarafından gözden geçirilerek son şekli verilecektir.

Halk eğitimi için hazırlanan materyaller KSEP uygulamayan kurum ve kuruluşların kullanımına da açık olacaktır. İşbirliği yapılacak yeni kurum/ kuruluşların eğitimcilerine yönelik oryantasyon yapılarak halk eğitimlerinin yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

Seminer programının pilot çalışması için Mardin, Eskişehir, İzmir ve İstanbul'da uygulamalar yapıldı.

- Sığınma evi

Kartal, Bornova ve İzmir Kadın Sığınma Evleri'nde çalışan KSEP eğitmenleri bu kurumlarda kalan kadınların öncelikli ihtiyaçlarına uygun KSEP konularını paylaştılar. Öncelikli konular cinsel / üreme organları ve işlevleri, temizlik-beslenme, üreme sağlığını koruyucu davranışlar, haklar, doğurganlığı düzenleyen yöntemler oldu.

- Köyler

Mardin

Nusaybin ÇATOM kamplarda kalan 100 kadına yönelik KSEP seminer paketi konularını uyguladı.

Mardin Ömerli ÇATOM'da okullarda ergenlere ve ailelerine yönelik temizlik-hijyen sunumlarını gerçekleştirdi.

MOKİD "kız çocuklarının erken yaşta evlenmesini önleme" programı kapsamında mahalle ve köylerde yaptığı çalışmalarda KSEP seminerlerinden beden, üreme sağlığını koruyucu davranışlar modüllerini uyguladılar.

Balıkesir

Balıkesir'den KSEP eğitmeni Burhaniye Belediyesi adına mahallelerde KSEP seminerleri verdi. Toplanda 120 kadına ulaşıldı ve kadınlar kadın sağlığı taraması için yönlendirildiler.

Diyarbakır

5 Nisan ÇATOM sorumlusu Makbule Çetindağ, Türkiye Kalkınma Vakfı ve Sheel İşbirliği ile yürütülen Kırsal Kalkınma Projeleri Kapsamında, Diyarbakır Baroğlu köyünde 6 hafta Kadın Sağlığı Eğitimleri verdi.

ESEP (Erkek Sağlığı Eğitim Programı)

Erkek Sağlığı Eğitim Programı (ESEP), erkeklerin üreme ve cinsel sağlık konusunda bilgilenmelerini sağlayarak koruyucu sağlık bilincinin yükseltilmesini desteklemek amacıyla oluşturulmuştur.

Erkeklerin üreme sağlığı ve üreme organ hastalıkları da hayatlarında bir tabu olarak yerini almaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin erkek üzerine yüklediği roller ve beklentiler erkeklerin üreme sorunlarını, cinsel sorunlarını konuşmalarını ve sağlık hizmeti almalarını engellemektedir.

Erkeklerin üreme ve cinsel sağlık konularında bilinç ve farkındalıklarının artırılması, olumlu tutum ve davranışlar geliştirmesi için doğru bilgi kaynaklarına ihtiyacı vardır.

Bu amaçla geliştirilen ESEP, 7 oturumdan oluşan ve 90'ar dakikalık 7 modülün, 18 yaş üstü erkeklerden oluşan 15-20 kişilik kapalı grup çalışması şeklinde, görsel eğitim materyalleri eşliğinde uygulanır. Oturum başlıkları; İlişkiler ve İletişim, Bedeni tanımak, Cinsellik I, Cinsellik II, Üreme sağlığını korumak, Cinsel haklar, Değerlendirmedir.

Program önce pilot çalışma ile test edilecek, ardından yaygınlaştırılacaktır. Pilot çalışmanın Eylül 2013 – Ağustos 2014 arasında İzmir ve İstanbul'da 5 belediye, 8 kurumsal işbirliği ile 15 kadın eğitici tarafından gerçekleştirilmesi planlandı. Kadın Sağlığı Eğitim Programı eğitmeni 15 eğitmenin ESEP'ni uygulayabilmesi için 5 günlük eğitici eğitimi verildi. Pilot çalışmada 3 kadın eğitmen tarafından 4 grup oluşturularak 50 erkeğe ulaşıldı. Eğitim programı; ön-son testlerle, gözlemci notları ve eğitim raporları ile değerlendirildi.

2. KSEP Eğitimleri

- **Eğitici Eğitimleri**

2013-14 eğitim döneminde 10. KSEP Eğitici Eğitimi İstanbul'da yapıldı. İki eğitimle 16 kişiye eğitici eğitimi verildi.

Kadın Sağlığı Eğitim Programı 10. eğitici eğitimi kapsamında, 09-13 Eylül 2013 ve 07-11 Ekim 2013 tarihlerinde İstanbul'da, değişik il ve kurumlardan gelen 16 eğitici adayın katıldığı 10. eğitici eğitimi düzenlendi. Eğitici eğitimi ile Zeytinburnu Belediyesi AKDEM, Gazi Mahallesi Toplum Merkezi, Kartal Belediyesi, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Bornova Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi, İzmir Kadın Danışma Merkezi, Kuşadası Belediyesi, Ziyagökalp ÇATOM, Kilis ÇATOM, Gülşilav Kadın Merkezi eğitici sayılarını arttırdıkları, Avcılar Belediyesi, Mardin Toplumsal Katılım ve Gelişim Derneği aramıza yeni katıldılar.

KSEP 2013 değerlendirme toplantısında alınan kararlar ve modüllerde yapılan değişiklikler 10. eğitici eğitimine uygulandı ve program yeni hali ile uygulanmaya başlandı.

- **Eğitim Materyalleri**

2014 yılı başında eğitim materyalleri arasında yer alan modül afişleri süpervizyonlar sonunda revize edildi. 2014 yılı içinde 2000 adet KSEP kitapçığı basıldı. Eğitim materyalleri arasına isteyen kadınlara verilmek üzere kondom eklendi ve eğiticilere gönderildi.

3. KSEP Değerlendirme Toplantıları

KSEP eğitimcilerini bir araya getirerek deneyim paylaşımı için ortam oluşturmak, süpervizyon çalışmalarından elde edilen sonuçlar ışığında programa ilişkin bilgileri tazelemek, geleceğe yönelik adımları planlamak, çeşitli sosyal aktivitelerle motivasyonu arttırmak amacıyla her yıl “KSEP Değerlendirme Toplantısı” yapılmaktadır.

İlki İstanbul’da 6-9 Temmuz 2011’de, ikincisi Şanlıurfa’da 10-12 Haziran 2012’de yapıldı. 2013 yılı değerlendirme toplantısı 2-5 Eylül 2013 tarihleri arasında İstanbul’da yapıldı.

Toplantıya KSEP uygulayan değişik il ve kurumlardan 34 eğitici ve İstanbul Mustafa Kemal Toplum Merkezi’nden 5 KSEP katılımcısı katıldı. Toplantıya deneyimlerini ve bilgilerini paylaşmak için Prof. Dr. Baran Tuncer (TAP Vakfı Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı), Nurcan Müftüoğlu (TAP Vakfı Genel Koordinatörü), Prof. Dr. Anahit Coşkun, Doç. Dr. Serpil Çakır (İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi), Dr. Hacer Nalbant (İstanbul Üniversitesi) Dr. Gürkan Sert (Marmara Üniversitesi) katıldılar.

İstanbul (11 eğitimci), Diyarbakır (3 eğitimci), Mardin (1 eğitimci), Şanlıurfa (3 kişi), Kilis (1 eğitimci), Batman (1 eğitimci), Gaziantep (2 eğitimci), Şırnak (1 eğitimci), Siirt (2 eğitimci), Ağrı (1 eğitimci), Eskişehir (3 eğitimci), İzmir’den (2 eğitimci) toplantıya katıldılar.

Mustafa Kemal Mahallesi Toplum Merkezi’nde KSEP eğitimine katılan 5 kadın KSEP ile ilgili düşüncelerini ve yaşamlarını nasıl etkilediğini anlattılar.

“Bu programa katıldıktan sonra kendimi, bedenimi tanımaya başladım.”

“4 çocuğum var, ama korunma yollarını ilk defa burada böyle öğrendim. Doktorlara sormaya çekindiklerimizi burada soruyoruz.”

“Evi nasıl temizleyeceğimizi, nasıl ucuz ve sağlıklı ürünler kullanacağımızı, çamaşır suyunun zararlarını konuştuk.”

“Hep haklarınız var denirdi, ama neler olduğunu bilmezdik, bunları konuştuk.”

“Cinselliğimi ve zevk almayı fark ettim. Bizim toplumda kadınlar cinselliği sevmiyor, bilmiyor ki sevsinler. Hep kocalarımızın isteklerini yapıyoruz. Ama bizimde cinsellikte isteklerimiz olabilir, bizde zevk alabiliriz. Eşimle ilişkim şimdi daha iyi. Bende onunla bunları konuşabiliyorum.”

KSEP uygulamaları sırasında eğitimlerin içerik, modül işleyişi, materyaller ve grup yönetimi ile ilgili yaşadıkları sorunları tespit etmek ve çözüm geliştirmek amacıyla yapılan çalışmada;

Temizlik ve beslenme modüllerinin birleştirilmesine

Cinsellik modülünün iki haftaya çıkarılmasına

İletişim modülünün geliştirilmesine

KSEP uygulamasının yapılamayacağı yerlerde kullanılmak üzere konuların ppt sunumları ile aktarılmasına karar verildi.

Avukat Gürkan Sert, Üreme Hak ihlalleri ve başvurulacak yerler konusunda vakalarla grubu bilgilendirdi. Prof. Dr Anahit Coşkun sık görülen kadın hastalıkları, Dr Hacer Nalbant kadın sağlığının sosyal boyutlarını, Yard. Doç Dr. Serpil Çakır Kadın Çalışmaları içinde KSEP'in yerini grupla paylaştılar.

Kadın Sağlığı Eğitim Programı dilinin standart olması, verilen mesajların insan-kadın ve çocuk haklarına uygun olması için kavram çalışması yapıldı. KSEP eğiticileri ile bekaret, namus, hymen kavramları, kullanım şekilleri, tarihsel süreçte nasıl ifade edildikleri ile ilgili sunum ve tartışma yapıldı. Bu kavramların kullanım şekline ve Kadın Sağlığı Eğitim Programı'nda kullanımında hassasiyet gösterilmesine karar verildi.

KSEP Eğiticiler ile toplantılar

5 Kasım 2013 de Eskişehir de 8 eğiticiyle bir araya gelinerek 1 günlük tamamlama eğitimi yapıldı. Eğitimde 3. değerlendirme toplantısında alınan kararlar sonucunda temizlik-beslenme modüllerinin birleştirilmesi, cinsellik modülünün iki haftalık uygulaması çalışıldı.

Kadın Sağlığı Eğitim Programı 2014 yılı paylaşım toplantıları Nisan ayı içinde İstanbul, İzmir ve Diyarbakır'da yapıldı. 50 KSEP eğitmenin katıldığı toplantıda; KSEP 2014 ilk çeyreğinde gelinen durum, bölgelerde açılan gruplar, eğiticilerin grup ve eğitim deneyimleri, Nisan -Haziran aylarında KSEP grup eğitimleri için planlar konuşuldu.

Toplantıda öne çıkan konular:

- Nisan Haziran aylarında grup sayılarını artırmak
- Seminer programına yaz sezonunda ağırlık vermek
- Yıl içinde grup açmayan eğiticilerin yöneticileri ile görüşerek, KSEP eğitimciliğinin değerlendirilmesi
- Yıllık değerlendirme toplantısının yapılması (eğiticileri kendileri için önemli bir motivasyon kaynağı olduğunu, mutlaka yapılmasını ifade ettiler)
- Eğiticilerin KSEP uygulamalarında istekli ve kararlı olmasına karşın, kurum yöneticilerinin (bazen tek kişi) süreçte engelleyici olması nedeni ile kurum yöneticilerine yönelik toplantıların yapılması
- Kurumlarla protokollerin yenilenmesi

Kurum temsilcileri ile toplantılar

Eylül ayında Sarıyer Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğünden Nüvit Demircan ve Firdevs Aydın ile görüşüldü. Belediye 10 farklı mahallede KSEP uygulamak istediğini belirtti. 2014 yılında vakıf ve belediye KSEP ve seminer paketlerinin uygulanması ile işbirliğine devam edeceklerdir.

Ekim ayında Avcılar Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Taner Çatin ile görüşüldü. Belediye tek eğitimcisiyle 7 farklı mahalle ve kültür merkezinde KSEP açmaya karar verdi ve malzeme talebinde bulundu.

Eskişehir’de 5 Kasım 2013 de Odunpazarı Belediyesi, Tepebaşı Belediyesi yöneticileriyle yapılan toplantıda çalışmaların devam edilmesine, kadınların eğitimlerden sonra KETEM’e yönlendirilmesine karar verildi. ESKAM yetkilileri ile yapılan görüşmede; üniversite içinde KSEP’in etkin olması için Ocak 2014 içinde seçmeli ders verilmesi için üniversite kuruluna başvuruda bulunacaklarını öğrenildi.

8 Mart 2014 etkinliği

Kadınların güçlenmesi için hazırlanan KSEP her yıl kadınlarla günü anmak için bir araya geliyor. Kadın Sağlığı Eğitim Programı İstanbul grupları kadınlar günü etkinliği için 11 Mart 2014 de bir araya geldiler. Sarıyer Belediyesinin Kültür Merkezi Binası ve lojistik desteği ile ev sahipliği yaptığı toplantıya; Sarıyer Belediyesi KSEP grupları, Mustafa Kemal Mahallesi Toplum Merkezi KSEP grubu, Zeytinburnu Belediyesi AKDEM KSEP grubu kadınları katıldı.

100 kadın’ın katıldığı toplantı KSEP dia gösterisi ile başladı ve gösterimde KSEP’inde bugüne kadar yapılan grup çalışmalarından örnek özetler sunuldu. KSEP koordinatörü Eylem Karakaya 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’nün anlamını yeniden hatırlatarak, bu toplantıda bir araya gelmenin, tarihi gün açısından öneminden bahsetti. 2013 Türkiye’sinde kadınların durumunu paylaşan Eylem Karakaya, istatistiksel bilgilerin verilerine bakıldığında, ülkemizde kadına yönelik şiddetin yapılan tüm bilinçlendirici çalışmalara rağmen artmaya devam ettiğinin üzüntü ve sıkıntılarını ifade etti. Kadına verilen değerın sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimler tarafından çalışılmasının ve bir araya gelmelerin önemi tekrar vurgulandı. Ev sahipliği yapan Sarıyer Belediye Başkan Yardımcısı Adnan Ayber belediyenin kadın sağlığına ve kadın çalışmalarına önem verdiğini ve seçimlerden sonra bu çalışmalara artırarak devam edeceklerini belirtti. Ayrıca Sarıyer Belediyesi Sosyal Kültür İşleri Müdürü Nüvit Demircan ve kadın çalışmalarından sorumlu Firdevs Aydın hanım da toplantıya katıldılar. Açılış konuşmalarının ardından Sarıyer Belediyesi KSEP eğitimcilerinden Şirvan Şimşek’in rol aldığı kısa film “KAPI” gösterildi. Şirvan Şimşek aldığı rollerle ülkemizde ev içi karı—koca ilişkilerinin traji—komedi bir algıyla dört farklı geleneksel tiplemesini ortaya koydu. Film, salon tarafından ilgi ile izlendi.

Mustafa Kemal Toplum Merkezi katılımcılarından Aylin Engin iki şarkıdan oluşan bir sahne

performansı ile salondaki katılımcıları hareketlendirdi.

Daha sonra Ekin Sanat Tiyatrosunun “Farkında mısınız?” adlı tiyatro gösterisi ile devam edildi. Skeçlerde yine kadının değerinin Türkiye toplumunda bölgesel ve geleneksel yapılara göre nasıl değiştiği ve biçimlendiği, erkeklerin gözünden kadının nasıl yorumlandığı, güldüren ve düşündüren sahne performanslarıyla yeniden ifade edildi.

Program, Ekin Sanat Tiyatrosu grubundan Ferhat Yıldırım’ın bağlaması ve seslendirdiği türkülerle ve salondaki katılımcıları güzel ve duygu dolu sesiyle etkileyen Aysun Turhan’ın zaman zaman kadınlarımızın da katılımlarda bulunarak birlikte söylediği türkülerle keyifli bir son buldu.

4. İletişim Çalışmaları

- **KSEP Bülten**

KSEP çalışmalarının yer aldığı, KSEP eğitmenlerinin çalışmalarını birbirlerine duyurmak, farklı illerdeki KSEP eğitimcilerinin ve kurumların çalışmalar hakkında bilgi sahibi olması amacıyla yılda 3 defa hazırlanmak üzere KSEP bülten yayınlanmaktadır. İlki Haziran 2012 den itibaren 6 adet bülten hazırlandı. 2014 de Mart ve Haziran aylarında basılan bülten KSEP eğitimcileri, STK'lar ve yerel yönetimler ile buluşturuldu. Toplamda 6000 adet bülten basıldı ve dağıtıldı. Bültende illerden KSEP haberleri, her sayıda KSEP uygulayan iki kurumun tanıtımı, KSEP eğitimcilerinin KSEP hakkındaki görüşleri yer almaktadır.

- **Yahoo group**

2010 yılından itibaren aktif olarak KSEP eğitimcileri tarafından haberleşme aracı olarak kullanılan yahoo group içindeki dosyalar, modüller ve formlar güncellenerek yenileri yüklendi.

- **KSEP Facebook**

KSEP facebook sayfası; KSEP' nı tanıtmak; etkinliklerin bilinirliğini yaygınlaştırmak; kadınlar ve çocuklarla ilgili yasa, hak ihlali, sağlık bilgisi, yenilikler, makaleler gibi bilgileri paylaşmak amacıyla oluşturulmuştur. 2014 yılı itibariyle düzenli olarak Kadın Sağlığı alanındaki haberler paylaşılmaktadır. Toplamda 510 takipçisi bulunmaktadır.

- **Basında KSEP**

17 Mart 2014 de Hayat TV de Ekmek ve Gül programında Kadın Sağlığı Eğitim Programı'nı ve Türkiye'de son dönemde artan "beden politikalarını" konuştuk. Konuklar; TAP Vakfı'ndan Eylem Karakaya, KİHEP-YC Derneği'nden Merve Ağın, Women on Waves'den Hazal Atay katıldı. Programda son günlere damgasını vuran "istemli gebelik sonlandırma" işleminin genel sağlık sigortasından çıkartılmasının ve daha sonra tekrar değişiklik yapılmasının nedenleri üzerinde duruldu. İstemli gebelik sonlandırılması ile ilgili yasa değişikliğinin yapılmamasına karşın oluşan toplumsal baskı nedeni ile bir çok il ve hastanede işlemin yapılmadığını, kadınların yöntemlere ulaşmada zorlandıkları vurgulandı. Ayrıca Türkiye'de bulunan Women On Waves'in amacının yapılan beden politikalarına ilgiyi çekmek olduğu ve Türkiye'de tıbbi tahliye için gerekli düzenlemelerin yapılması gerekliliği konuşuldu. Türkiye'deki üreme ve cinsel hak ihlallerinin Kahire 20 ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Platformunda da konuşularak BM toplantılarına taşınacağı belirtildi. Haberlere <http://www.tapv.org.tr/> adresinden ulaşılabilir.

KADIN SAĞLIĞI EĞİTİM PROGRAMI (KSEP) TEMEL İLKELER

KSEP eğitimsi olma

- KSEP eğitimsi olmak için 10 günlük **eğitici eğitiminin tamamına** katılmış olmak gerekir.
- KSEP eğitici eğitimi katılım belgesi, eğitimin ilk 5 günlük bölümünü takiben **6 ay içinde grup açmış ve uygulamaya başlamış** kişilere verilir.

Grup oluşturma

- **Kurum logosu** TAP Vakfı'na iletilir. Vakıf tarafından hazırlanıp gönderilen **KSEP afişi** görünür şekilde kurumun girişine ve uygun yerlerine asılır.
- **Kurum çalışanlarıyla toplantı** yapılarak KSEP hakkında bilgi verilir ve kuruma herhangi bir sebeple başvuran kadınların eğitimlere yönlendirilmesi istenir.
- **Mahallelere afiş asma, hane ziyareti yapma vb.** yöntemler kullanılarak program için kayıt alınır.
- Gruplara **18-49 yaş arası bekar veya evli** kadınlar ile **18 yaş altı evli** kadınlar kabul edilebilir.
- Gruplara **akrabalık ilişkisi** olan katılımcılar kabul edilmez. Bu kişiler mümkünse ayrı gruplara kaydedilir.
- Aynı anda birden fazla grup açılacaksa, katılımcıların **eğitim düzeyleri dikkate alınarak** homojen gruplar oluşturulmaya dikkat edilir.
- **Eğitimi, grubu oluştururken dil, din, inanç, etnik köken, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, bedensel özellikler, eğitim durumu, ideolojik görüş, medeni hal, sosyoekonomik durum vb. özellikler bakımından ayrımcılık yapılamaz.**

Malzeme talebi

- **Tanışma oturumundan 1 hafta önce** TAP Vakfı'na bilgi verilerek malzemeler talep edilir.
- KSEP malzeme setini **koruma ve kullanma sorumluluğu** eğitime aittir.

Ortak grup

- Tek başına grup açamayan eğitmenler kurumdaki diğer KSEP eğitmeniyle **ortak grup** açabilir.
- Ortak grup çalışmasını **en fazla 2 eğitmen** birlikte yürütülebilir.
- Tanışma oturumunda 2 eğitmen de bulunur ve programın birlikte yürütüleceği hakkında gruba bilgi verilir.
- **Modül 2 eğitmen arasında bölüştürülemez.** Konu paylaşımı şu şekilde yapılır: **Tanışma ve Genel Değerlendirme oturumları birlikte yürütülür.** Diğer konulardan **5'ini bir eğitmen, 6'sını diğer eğitmen** anlatır.

Programı yürütme

- Eğitmen programı yürütürken **"uzman" değil, "eğitmen"** rolünde olmalıdır.
- Eğitmen konuları **"öğretmen" değil, "kolaylaştırıcı"** olarak aktarmalıdır.
- **Tanışma oturumunun tarihi** ile **eğitimlerin yeri, günü ve saati** TAP Vakfı'na bildirilir.
- Program **kapalı grup** çalışması şeklinde yürütülür ve **13 hafta** sürer.
- **Tanışma oturumunda konu paylaşımı yapılmaz.** Katılımcılarla tanışılır, program hakkında bilgi verilir, kontrat yapılır, Görüşme Formu doldurulur.
- **2. haftadan sonra** gruba yeni katılımcı alınmaz.
- Katılımcılarla **haftada 1 defa** bir araya gelinir. (Mevsimlik işçilik gibi özel durumlar sebebiyle programı daha kısa sürede bitirmek amacıyla haftada 2 konu paylaşılacaksa, pazartesi-cuma gibi birbirine uzak 2 gün seçilir. Böylece katılımcıların bilgileri içselleştirmesi ve uygulamaya geçirmesi için gerekli zaman tanınmış olur.)
- Her oturumda **1 konu** paylaşılır.
- Konu paylaşımında tanışma oturumu metninde **belirtilen sırada ilerlenir**, konu sırası değiştirilmez.
- Her konu **90 dakika** sürer.
- Konu paylaşımına geçilmeden önce veya grubun dikkatinin dağıldığı hissedildiği zamanlarda **ısınma oyunlarından** faydalanılabilir.
- **Eğitmen modüllerdeki konuları, ana mesajları ve aktiviteleri değiştiremez veya iptal edemez. Modüllere konu ilave edemez.**
- Eğitmen kendi değer ve inanışlarına ters düştüğü gerekçesiyle modüldeki bazı konuları anlatmamazlık yapamaz. Modülün tamamını, olduğu gibi uygulaması gerekir. Değer ve inanışlarına ters düştüğü için anlatmak istemediği konular, uygulamak istemediği aktiviteler varsa KSEP eğitimciliğini bırakması gerekir.
- Eğitmen materyalleri değiştiremez veya iptal edemez. Bilgisayar-projeeksiyon aleti gibi teknolojik materyaller kullanamaz. İsterse modülün amacına ve ana mesajlarına uygun materyaller geliştirerek kullanabilir. Bu materyalleri TAP Vakfı eğitim ekibine bildirmeli ve açıklamalıdır.
- Eğitmen isterse modülün amacına ve ana mesajlarına uygun aktiviteler geliştirerek uygulayabilir. Bu aktiviteleri TAP Vakfı eğitim ekibine bildirmeli ve açıklamalıdır.
- Eğitmen programı yürütürken her katılımcının değerleri, inançları, ideolojik görüşleri ve fikirleri olduğunu kabul etmeli ve kişileri yargılamamalı; grup içinde katılımcılar arasında bu konularla ilgili çatışma çıkmaması için gerekli durumlarda müdahale etmelidir.
- Eğitmen programı yürütürken kendi değerlerini, inançlarını, ideolojik görüşlerini ve fikirlerini gruba yansıtmamalı ve bunların savunuculuğunu yapmamalıdır.

- Eğitimci, programı uygularken dil, din, inanç, etnik köken, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, bedensel özellikler, eğitim durumu, ideolojik görüş, medeni hal, sosyoekonomik durum vb. özellikler bakımından ayrımcılık yapamaz.
- Eğitimci toplumsal cinsiyet eşitliğini göz önünde tutmalı, çocuk istismarını önleme ve engelleme konusunda bilgili olmalı, erkek yaş evliliklerine duyarlı olmalı ve her türlü ayrımcılık üzerinde durmalıdır.
- Eğitimci katılımcıların dış görünüşü veya eksikliği üzerinden konuşmamalı, örnek vermemelidir.
- Eğitimci verdiği bilgilerle ters düşen davranışlar sergilememeli ve ifade etmelidir.
- Eğitimci aktivitelere katılım konusunu katılımcıların isteğine bırakmalı, ısrarcı olmamalıdır.
- Eğitimci bilmediği bir konu hakkında bilgi vermemeli, "bilmiyorum" diyebilmelidir.
- Eğitimci, gerekli durumlarda (sağlık hizmeti, hukuki destek, eğitim vb.) katılımcıları ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara yönlendirmelidir.
- Konu paylaşılrken, grubun ve eğitimcinin ihtiyacına göre, uygun zamanlarda **1 veya 2 defa** ara verilebilir.
- Kurumun imkanları dahilinde, aralarda katılımcılara **ikramda bulunulabilir**.
- Katılımcıların belge alabilmesi için **13 oturumun en az 11'ine** devam etmiş olmaları gerekir.
- **Genel Değerlendirme oturumunda konu paylaşımı yapılmaz.** Sırayla her modülün ana mesajları katılımcılarla birlikte tekrarlanır, sorular cevaplanır, programla ilgili geri bildirimler dinlenir, katılım belgeleri ve "Kadın Sağlığı" kitapçıkları dağıtılır.
- Kurumun imkanları dahilinde, Genel Değerlendirme haftasında **sosyal aktivite** (kutlama, film gösterimi, gezi, piknik vb.) planlanabilir.

Formlar

- Tanışma oturumunda doldurtulan **Görüşme Formu 2. haftadan sonra karşı ödemeli olarak kargoyla** TAP Vakfı'na gönderilir.
- Program bittikten sonra **Devam Listesi karşı ödemeli olarak kargoyla** TAP Vakfı'na gönderilir.

İzlem süreci

- KSEP eğitimcisi TAP Vakfı eğitim ekibi tarafından **kendi grubunda en az 2 defa** izlenir.
- Eğitimcinin **hangi konularda izleneceğine** TAP Vakfı eğitim ekibi tarafından karar verilir.
- İzlem ziyareti öncesinde **eğitimciye haber verilir** ve grubu bilgilendirmesi istenir.